

II

(Rättsakter vilkas publicering inte är obligatorisk)

RÅDET

RÅDETS BESLUT

av den 27 november 2000

om inrättande av gemenskapens handlingsprogram mot diskriminering (2001–2006)

(2000/750/EG)

EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR BESLUTAT FÖLJANDE

med beaktande av Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, särskilt artikel 13 i detta,

med beaktande av kommissionens förslag,

med beaktande av Europaparlamentets yttrande ⁽¹⁾,

efter att ha hört Ekonomiska och sociala kommittén ⁽²⁾,

efter att ha hört Regionkommittén ⁽³⁾, och

av följande skäl:

(1) Unionen bygger på principerna om frihet, demokrati och respekt för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna samt på rättsstatsprincipen, vilka principer är gemensamma för medlemsstaterna. I enlighet med Fördraget om Europeiska unionen skall unionen som allmänna principer för gemenskapsrätten respektera de grundläggande rättigheterna, såsom de garanteras i Europakonventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna, och såsom de följer av medlemsstaternas gemensamma konstitutionella traditioner.

(2) Europaparlamentet har upprepade gånger med eftertryck uppmanat Europeiska unionen att utveckla och förstärka sin politik för lika behandling och lika möjligheter samt agera mot alla former av diskriminering.

(3) Europeiska unionen förkastar de teorier som försöker slå fast att det finns olika människoraser. Användningen av termen "ras" i detta beslut innebär inte ett accepterande av sådana teorier.

(4) Vid genomförandet av programmet syftar gemenskapen till att i enlighet med fördraget undanröja bristande jämställdhet mellan kvinnor och män och att främja jämställdhet mellan dem, särskilt som många kvinnor ofta utsätts för många olika former av diskriminering.

(5) De olika formerna av diskriminering rangordnas inte och alla är lika oacceptabla. Programmet syftar lika mycket till att utbyta goda rutiner som redan införts i medlemsstaterna som att främja att nya rutiner och ny politik utvecklas i kampen mot diskriminering, även mot flerfaldig diskriminering. Detta beslut kan bidra till att det införs en övergripande strategi för att bekämpa all diskriminering på olika grunder, vilken härnäst bör utvecklas parallellt.

(6) Erfarenheterna från åtgärder på gemenskapsnivå, särskilt i fråga om jämställdhet, har visat att man i kampen mot diskriminering i praktiken behöver en kombination av åtgärder, framför allt av lagstiftning och praktiska åtgärder som är utformade för att stärka varandra. Liknande erfarenheter har gjorts när det gäller diskriminering på grund av ras och etniskt ursprung och på grund av funktionshinder.

(7) Programmet bör omfatta alla diskrimineringsgrunder utom kön, som omfattas av särskilda gemenskapsåtgärder. Olika former av diskriminering kan uppvisa likartade särdrag och kan bekämpas på likartade sätt. Erfarenheterna från många års kamp mot vissa former av diskriminering, däribland könsdiskriminering, kan användas i kampen mot andra former av diskriminering. De olika diskrimineringsgrundernas särdrag bör dock beaktas. Därför bör hänsyn tas till funktionshindrades särskilda behov när det gäller tillgång till verksamhet och resultat.

⁽¹⁾ Yttrandet avgivet den 5 oktober 2000 (ännu ej offentliggjort i EGT).

⁽²⁾ EGT C 204, 18.7.2000, s. 82.

⁽³⁾ EGT C 226, 8.8.2000, s. 1.

- (8) Programmet bör vara öppet för alla offentliga och/eller privata organ och institutioner som deltar i kampen mot diskriminering. I detta sammanhang bör man beakta den erfarenhet och sakkunskap som de icke-statliga organisationerna har på det lokala och nationella planet.
- (9) Många icke-statliga organisationer på europeisk nivå har erfarenhet av och sakkunskap från kampen mot diskriminering, liksom att på europeisk nivå försvara människor som utsätts för diskriminering. De kan därför lämna ett viktigt bidrag till förståelsen av olika former av diskriminering och dess olika följder samt bidra till att man vid utformningen, genomförandet och uppföljningen av programmet tar hänsyn till erfarenheter som gjorts av personer som har utsatts för diskriminering. Gemenskapen har tidigare lämnat en grundfinansiering till olika organisationer som aktivt arbetar mot diskriminering. Att bevilja en grundfinansiering till effektiva icke-statliga organisationer kan bli en värdefull tillgång i kampen mot diskriminering.
- (10) De åtgärder som krävs för att genomföra detta beslut bör antas i enlighet med rådets beslut 1999/468/EG av den 28 juni 1999 om de förfaranden som skall tillämpas vid utövandet av kommissionens genomförandebefogenheter ⁽¹⁾.
- (11) För att kunna öka mervärdet på gemenskapens åtgärder krävs det att kommissionen, i samarbete med medlemsstaterna, på alla nivåer garanterar konsekvens och komplementaritet mellan åtgärderna inom ramen för detta beslut och andra politikområden, instrument och åtgärder inom gemenskapen, särskilt de som faller under Europeiska socialfonden, på utbildningsområdet och området för lika möjligheter för kvinnor och män och de som syftar till främjande av social integration. Konsekvens och komplementaritet bör även säkerställas med den relevanta verksamhet som Europeiskt centrum för övervakning av rasism och främlingsfientlighet bedriver.
- (12) I avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES-avtalet) föreskrivs ett ökat samarbete på det sociala området mellan Europeiska gemenskapen och dess medlemsstater, å ena sidan, och de länder i Europeiska frihandelssammanslutningen som deltar i Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (Efta/EES), å den andra. Man bör göra det möjligt för kandidatländerna i Central- och Östeuropa att delta i programmet i enlighet med villkoren i Europaavtalen, tilläggsprotokollen till dessa avtal och respektive associeringsrådsbeslut samt för Cypern, Malta och Turkiet på grundval av tilläggsanslag i enlighet med förfaranden som skall fastställas i samförstånd med dessa länder.
- (13) Ett finansiellt referensbelopp i den mening som avses i punkt 34 i det interinstitutionella avtalet av den 6 maj 1999 ⁽²⁾ har införts i detta beslut för hela den tid
- programmet varar, utan att därigenom påverka budgetmyndighetens befogenheter enligt fördraget.
- (14) Kommissionen och medlemsstaterna skall sträva efter att alla texter, riktlinjer och inbjudningar att lämna förslag som offentliggörs inom ramen för detta program skall utformas på ett tydligt, enkelt och lättillgängligt språk.
- (15) Det bör beaktas att det i förekommande fall kan bli nödvändigt att ge särskild hjälp för att avlägsna hinder för vissa personers deltagande i programmet.
- (16) För att gemenskapens åtgärder skall bli framgångsrika krävs det att resultatet följs upp och utvärderas med avseende på målen.
- (17) I enlighet med subsidiaritetsprincipen i artikel 5 i fördraget kan målen för de planerade åtgärderna när det gäller gemenskapens bidrag till kampen mot diskriminering inte i tillräcklig utsträckning uppnås av medlemsstaterna, bland annat på grund av behovet av multilaterala partnerskap, transnationellt informationsutbyte och av att goda rutiner sprids över hela gemenskapen. I enlighet med proportionalitetsprincipen i nämnda artikel går inte detta beslut utöver vad som är nödvändigt för att uppnå dessa mål.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Inrättande av programmet

Genom detta beslut inrättas för perioden den 1 januari 2001–31 december 2006 gemenskapens handlingsprogram som skall främja åtgärder mot direkt eller indirekt diskriminering på grund av ras eller etniskt ursprung, religion eller övertygelse, funktionshinder, ålder eller sexuell läggning (nedan kallat programmet).

Artikel 2

Mål

Programmet skall, inom ramen för gemenskapens befogenheter, stödja och komplettera gemenskapens och medlemsstaternas insatser för att främja förebyggande och bekämpning av diskriminering, såväl en som flera former som riktas mot en och samma person, i förekommande fall med hänsyn till hur lagstiftningen utvecklas. Programmet skall ha följande mål:

- Att öka förståelsen när det gäller frågor som har samband med diskriminering, genom ökad kunskap samt genom att utvärdera effektiviteten i strategier och praxis.
- Att utveckla förmågan att förebygga och ta itu med diskriminering på ett effektivt sätt, bland annat genom att förstärka organisationernas handlingsutrymme och främja utbyte av information och goda rutiner, och genom att skapa nätverk på europeisk nivå samtidigt som särdragen i olika former av diskriminering beaktas.

⁽¹⁾ EGT L 184, 17.7.1999, s. 23.

⁽²⁾ EGT C 172, 18.6.1999, s. 1.

c) Att främja och sprida de värderingar och den praxis som ligger till grund för kampen mot diskriminering även genom medvetandehöjande åtgärder.

Artikel 3

Gemenskapsåtgärder

1. För att uppnå målen i artikel 2 kan följande åtgärder genomföras inom en transnationell ram:

- a) Analys av faktorer som har samband med diskriminering, t.ex. genom studier och utveckling av kvalitativa och kvantitativa indikatorer och riktvärden med beaktande av nationell rätt och praxis, liksom utvärderingar av huruvida lagstiftning och praxis när det gäller kampen mot diskriminering har varit effektiva och verkningsfulla, med effektiv spridning av resultaten.
- b) Transnationellt samarbete och främjande av nätverk på europeisk nivå mellan parter som är aktiva i kampen mot diskriminering och för att förebygga den, inbegripet icke-statliga organisationer.
- c) Ökad medvetenhet, särskilt för att understryka den europeiska dimensionen i kampen mot diskriminering och offentliggöra programresultaten, särskilt med hjälp av meddelanden, publikationer, kampanjer och evenemang.

2. Anvisningar för genomförandet av de gemenskapsåtgärder som beskrivs i punkt 1 fastställs i bilagan.

Artikel 4

Programmets genomförande och samarbete med medlemsstaterna

1. Kommissionen skall

- a) se till att genomförandet av gemenskapsåtgärder inom ramen för programmet överensstämmer med vad föreskrivs i bilagan,
- b) regelbundet diskutera med företrädare för icke-statliga organisationer och arbetsmarknadens parter på europeisk nivå hur programmet skall utformas, genomföras och följas upp samt diskutera politiska riktlinjer i anknytning till detta. Kommissionen skall därför lämna lämplig information till de icke-statliga organisationerna och till arbetsmarknadens parter. Kommissionen skall informera den kommitté som inrättas genom artikel 6 om dessa åsikter.

2. I samarbete med medlemsstaterna skall kommissionen vidta de åtgärder som krävs för att

- a) främja att alla berörda parter deltar i programmet, även icke-statliga organisationer, såväl större som mindre,
- b) främja ett aktivt partnerskap och en aktiv dialog mellan alla som deltar i programmet, bland annat för att uppmuntra till ett integrerat och samordnat förhållningssätt till kampen mot diskriminering,
- c) sörja för att resultaten av de åtgärder som genomförs inom ramen för programmet sprids,

d) tillhandahålla lättillgänglig information och garantera lämplig publicitet och uppföljning när det gäller de åtgärder som får stöd genom programmet.

Artikel 5

Genomförandebestämmelser

1. De åtgärder som krävs för att genomföra detta beslut och som rör de frågor som anges nedan skall antas i enlighet med förvaltningsförfarandet i artikel 6.2:

- a) Allmänna riktlinjer för genomförandet av programmet.
- b) Årlig arbetsplan för genomförandet av programmets åtgärder, inbegripet möjligheten att anpassa eller komplettera programmets verksamhetsområden.
- c) Det finansiella stöd som kommissionen skall lämna.
- d) Årlig budget och fördelning av anslag mellan de olika åtgärderna i programmet.
- e) Villkoren för urval av åtgärder och organisationer som gemenskapen stöder, samt kommissionens utkast till förteckning över åtgärder och organisationer som skall erhålla sådant stöd.
- f) Kriterierna för uppföljning och utvärdering av programmet, i synnerhet kostnadseffektivitet, samt villkoren för spridning och överföring av resultaten.

2. De åtgärder som krävs för att genomföra detta beslut och som rör alla andra frågor skall antas i enlighet med det rådgivande förfarande som avses i artikel 6.3.

Artikel 6

Kommitté

1. Kommissionen skall biträdas av en kommitté, nedan kallad kommittén.

2. När det hänvisas till denna punkt skall artiklarna 4 och 7 i beslut 1999/468/EG tillämpas.

Den tid som avses i artikel 4.3 i beslut 1999/468/EG skall vara två månader.

3. När det hänvisas till denna punkt skall artiklarna 3 och 7 i beslut 1999/468/EG tillämpas.

4. Kommittén skall själv anta sin arbetsordning.

Artikel 7

Samarbete med andra kommittéer

För att garantera programmets konsekvens och komplementaritet i förhållande till de andra åtgärder som avses i artikel 8, skall kommissionen regelbundet informera kommittén om andra gemenskapsåtgärder som bidrar till att bekämpa diskriminering. Vid behov skall kommissionen etablera regelbundet och strukturerat samarbete mellan denna kommitté och de uppföljningskommittéer som har inrättats för andra berörda politikområden, instrument och åtgärder.

*Artikel 8***Konsekvens och komplementaritet**

1. Tillsammans med medlemsstaterna skall kommissionen garantera övergripande konsekvens när det gäller unionens och gemenskapens politik, instrument och åtgärder på andra områden, särskilt genom att inrätta lämpliga mekanismer för samordning av programmets verksamhet med relevant verksamhet inom forskning, sysselsättning, jämställdhet mellan män och kvinnor, social integrering, kultur, utbildning och ungdomsfrågor samt gemenskapens yttre förbindelser.

2. Kommissionen och medlemsstaterna skall garantera konsekvens och komplementaritet mellan programmets verksamhet och unionens och gemenskapens andra relevanta åtgärder, framför allt sådana som genomförs genom strukturfonderna och gemenskapsinitiativet Equal.

3. Medlemsstaterna skall så långt som möjligt bemöda sig om att garantera konsekvens och komplementaritet mellan programmets verksamhet och den verksamhet som bedrivs på nationell, regional och lokal nivå.

*Artikel 9***Deltagande av Efta-/EES-länderna, de associerade länderna i Central- och Östeuropa, Cypern, Malta och Turkiet**

Programmet skall vara öppet för deltagande av

- a) Efta-/EES-länderna i enlighet med de villkor som fastställs i EES-avtalet,
- b) kandidatländerna i Central- och Östeuropa, i enlighet med de villkor som fastställs i Europaavtalen, tilläggsprotokollen till dessa och respektive associationsrådsbeslut,
- c) Cypern, Malta och Turkiet på grundval av tilläggsanslag i enlighet med förfaranden som skall fastställas i samförstånd med dessa länder.

*Artikel 10***Finansiering**

1. Det finansiella referensbeloppet för genomförandet av programmet skall vara 98,4 miljoner euro för perioden 2001–2006.

2. De årliga anslagen skall beviljas av budgetmyndigheten inom ramen för budgetplanen.

*Artikel 11***Övervakning och utvärdering**

1. Kommissionen skall regelbundet övervaka programmet i samarbete med medlemsstaterna, i enlighet med de förfaranden som anges i artikel 6.2 och 6.3.

2. Programmet skall utvärderas av kommissionen med hjälp av oberoende experter. Denna utvärdering skall omfatta de genomförda åtgärdernas relevans, effektivitet och kostnadseffektivitet med avseende på målen i artikel 2. I den skall också bedömas vilken verkan programmet i sin helhet har haft.

Utvärderingen skall också omfatta komplementariteten mellan programmets åtgärder och åtgärder som genomförs i enlighet med gemenskapens politik, instrument och åtgärder på andra områden.

3. Kommissionen skall lägga fram en rapport till Europaparlamentet, rådet, Ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén om utvärdering av programmets genomförande, senast den 31 december 2005.

*Artikel 12***Ikraftträdande**

Detta beslut träder i kraft samma dag som det offentliggörs i *Europeiska gemenskapernas officiella tidning*.

Utfärdat i Bryssel den 27 november 2000.

På rådets vägnar

É. GUIGOU

Ordförande

BILAGA

ANVISNINGAR FÖR PROGRAMMETS GENOMFÖRANDE

I. Verksamhetsområden

Programmet kan avse följande områden, inom ramen för gemenskapens befogenheter enligt fördraget:

- a) Icke-diskriminering i och av offentlig förvaltning.
- b) Icke-diskriminering i och av medierna.
- c) Jämlikt deltagande i politiskt, ekonomiskt och socialt beslutsfattande.
- d) Lika tillgång till varor och tjänster och tillhandahållande av varor och tjänster som är tillgängliga för allmänheten, t.ex. när det gäller bostäder, transport, kultur, fritid och idrott.
- e) Effektiv övervakning av diskriminering, även flerfaldig diskriminering.
- f) Effektiv spridning av information om rätten till likabehandling och icke-diskriminering.
- g) Integrering i övriga områden av politik och praxis för att bekämpa diskriminering.

I all programverksamhet skall principen om integrering av jämställdhet mellan kvinnor och män beaktas.

Under genomförandet av programmet kan kommissionen anlita teknisk och/eller administrativ hjälp, som är till ömsesidig nytta för kommissionen och stödmottagarna och som gäller identifiering, utarbetande, förvaltning, uppföljning, revision och kontroll av programmet eller projekt.

Kommissionen kan också genomföra undersökningar, organisera möten med experter, vidta åtgärder för information och publicering med direkt anknytning till syftet med detta program.

II. Tillgång till programmet

Enligt de villkor och anvisningar för genomförandet som anges i denna bilaga skall detta program vara öppet för alla offentliga och/eller privata organ och institutioner som är engagerade i kampen mot diskriminering, i synnerhet

- a) medlemsstaterna,
- b) lokala och regionala myndigheter,
- c) organ för främjande av likabehandling,
- d) arbetsmarknadens parter,
- e) icke-statliga organisationer,
- f) universitet och forskningsinstitut,
- g) nationella statistikkontor,
- h) medier.

III. Åtgärder

Programdel 1 – Analys och utvärdering

Följande åtgärder kan stödjas:

1. Utveckling och spridning av jämförbara statistikserier om hur utbredd förekomsten av diskriminering är i gemenskapen med beaktande av nationell rätt och praxis.
2. Utveckling och spridning av metoder och indikatorer för utvärdering av effektiviteten i politik och praxis för att bekämpa diskriminering (bänkmärkning) med beaktande av nationell rätt och praxis.
3. Analys, genom årliga rapporter, av lagstiftning och praxis mot diskriminering, för att utvärdera effektiviteten och sprida gjorda erfarenheter.
4. Tematiska studier inom de prioriterade verksamhetsområdena, för att jämföra och kontrastera tillvägagångssätt beträffande de olika diskrimineringsgrunderna var för sig och tillsammans.

Vid genomförandet av denna programdel skall kommissionen särskilt sörja för konsekvens och komplementaritet i förhållande till verksamheten vid Europeiskt centrum för övervakning av rasism och främlingsfientlighet, gemenskapens ramprogram för forskning, teknisk utveckling och demonstration samt gemenskapens statistikprogram.

Programdel 2 – Kapacitetsuppbyggnad

Följande åtgärder kan stödjas för att öka kapaciteten och effektiviteten hos de aktörer som främst deltar i kampen mot diskriminering på de områden som omfattas av detta program:

1. Åtgärder för transnationellt utbyte som inbegriper en rad aktörer från minst tre medlemsstater och som består av utbyte av information, erfarenheter och goda rutiner. De kan också omfatta jämförelser av hur effektiva förfarandena, metoderna och verktygen är i förhållande till de verksamhetsområden som valts; ömsesidigt utbyte och tillämpning av goda rutiner; personalutbyte; gemensam utveckling av produkter, förfaranden, strategier och metoder; anpassning till olika förhållanden av de metoder, verktyg och förfaranden som identifierats som goda rutiner och/eller gemensam spridning av resultat, framställning av material för att göra verksamheten synlig samt anordnande av evenemang. Vid urvalet av ansökningar om finansiering skall programmet beakta de olika formerna av diskrimineringen.
2. Grundfinansiering för icke-statliga organisationer på europeisk nivå med erfarenhet av att bekämpa diskriminering och av att försvara människor som utsätts för diskriminering, för att främja ett integrerat och samordnat förhållningssätt i kampen mot diskriminering.

Grundfinansieringen får inte överstiga ett tak på 90 % av de stödberättigade utgifterna.

Anvisningarna för urvalet av organisationer kan ta hänsyn till att de grupper som utsätts för diskriminering är varierande och heterogena.

Programdel 3 – Ökad medvetenhet

Följande åtgärder kan stödjas:

1. Anordnande av konferenser, seminarier och evenemang på europeisk nivå.
2. Anordnande av seminarier i medlemsstaternas regi till stöd för genomförandet av gemenskapens lagstiftning om icke-diskriminering samt främjande av en europeisk dimension i de evenemang som anordnas på nationell nivå.
3. Anordnande av europeiska mediekampanjer och evenemang till stöd för transnationellt informationsutbyte, fastställande och spridande av goda rutiner, bland annat prisutdelning till förtjänstfulla åtgärder enligt programdel 2, för att göra kampen mot diskriminering mer synlig.
4. Publicering av material för att sprida programresultaten, bland annat genom att skapa en webbplats på Internet med exempel på goda rutiner, ett forum för utbyte av idéer samt en databas över tänkbara partners för transnationellt utbyte.

IV. Hur ansökan om stöd skall läggas fram

Programdel 1: Denna programdel kommer huvudsakligen att genomföras genom anbudsinfordringar. När det gäller samarbetet med de nationella statistikorganen, skall Eurostats förfaranden användas.

Programdel 2: Programdel 2.1 och 2.2 kommer att genomföras genom anbudsinfordringar. Dessa skall lämnas till kommissionen.

Programdel 3: Denna programdel kommer huvudsakligen att genomföras genom inbjudningar att lämna förslag. Åtgärder enligt programdel 3.2 och 3.3 kan dock beviljas stöd om begäran om stöd kommer från t.ex. medlemsstaterna.
